

Munkurinn RASPUTIN

MAÐURIN IÐ FEKK VALDIÐ Í RUSLANDI
BÓNDASONURIN, IÐ BLEIV HOVLÆKNI
ÖMENNISKJAD, IÐ VARÐ EIN TANN STÖRSTA SKAN-
DALAN, IÐ RUSLAND HEVUR KENT

Navnið RASPUTIN man óivað ljóða vælkent fyrri mongum, men fer ein at spyrja nærri eftir, eru tað tó fá ið kunnu svara. Flestoll vita ikki annað, enn at hann var ein russiskur munkur, ið livdi við zarhóvum í St. Petersburg, men uppáttur færri vita, nær hesin maðurin livdi.

GRIGORIJ RASPUTIN varð føddur í 1871 í bygdini Pokrovskoje í Sibírien. Hann var sonur til ein fátækan bónda, og longu sum ungur visti hann seg at vera eitt óargadýr. Hann varð millum annað dømdur fyrri eina ósiðiliga brotsgerð. Í 1904 fór hann í eitt kleystur, har munkalivið var komið so ósiðiliga langt, at tað liktist ongum. Her lærði Rasputin mangt, sum hann kundi nýta seinri, og tá hann eini tvey ár seinri fór úr kleystrinum fyrri at kunna prædika millum fólk, vardi tað ikki leingi, fyrr enn hann bar orð fyrri at duga meir enn at mata seg. Ein orsokin hertil, man óivað vera, at hann dugdi eitt sindur at fáast við hypnótisering, og útsjónd hansara — hann hevði myrk, glóðandi eygu — mundi heldur ikki vera uttan ávirk-an.

RASPUTIN KEMUR TIL ST. PETERSBURG

Tað vardi ikki leingi, so vaks gitni hansara stórliga, og í 1907

varð hann heimaður til St Petersburg. Tað var ein antizartistisk rørsla, sum hevði boð eftir honum. Ætlan teirra var, at fáa hann inn við zarhóvið, soleiðis, at rørslan á henda hátt kundi arbeiða aftanfyrri zarin, og soleiðis fáa valdið í Ruslandi.

Tað eydnaðist teimum sanniliga eisini at fáa hann harinn. Zarenadín — kona zarin — var óføra pátrúgvín. Hon hevði ein son, sum hevði blóðarasjúkuna. T.e. at blóð hansara ikki kundi koagulera. Kom hol á, so forblóddi hann — onki kundi hjálpa. Einaferð var hesin prinsurin dottin og farin at blóða, og tá ein hovkvinnna segði frá um undurverk Rasputins, sendi hon alt fyrri eitt boð eftir honum. Tað eydnaðist Rasputin at lekja sárið aftur — hvussu tað nú man vera gingið fyrri seg, um hann hevur verið heppin ella sanniliga hevur dugað nakað. Men drongurin varð so friskur, og frá tí lotuni varð Rasputin fastur livlækni hjá zarfamljunum.

ÖMENNISKJAD RASPUTIN

Rasputin var ikki tann maðurin, ið ikki dugdi at nýta slíkt. Tað vardi ikki leingi áðrenn hann fekk so at siga óbrótliga makt.

Men Rasputin var heldur ikki ein maður, ið hóskaði til tað fina hovið í St Petersburg. Hann drakk

so illa, at hann so at siga altíð hevði kenning, og tá hann var heilt fullur, var hann mestsum sinnissjúkur. Hann kendi yvirhóvur ikki til borðs — at sum eitt svin, og líka so ofta sum hann var uppi á slottinum, varð hann í bordellinum í býnum. Hann var ein skandala, og hann gjørdi nógv til, at umdómioð um zarfamljuna fall stórliga. MEN Rasputin hevði zarin í valdi sínum. Hetta fingur russiskir embættismenn skjótt av at vita. Hann gav teimum sekkin í heilum, og ikki aleina tað — hann syrgdi eisini fyrri, at nógvir av teimum vóruð skotinir.

MISSEYDNAÐAR MORÐROYNDIR

Sum árinu gingu, funnu russar út av, at tað ikki bar til at hava ein slíkan mann sitandi við ródur landsins, og fleiri ferðir varð roynt at beina fyrri honum, men ikki bar til, tí hann var heilt ókristiliga sterkur, og jú fleiri morðroyndir, ið misseydnaðust, jú verri bleiv hann.

Fyrsti verðaldarbardagi var brotin út í 1914. Rasputin hevði tó onki við hetta at gera, tí hann lá júst tá sjúkurliga aftaná eina morðroynd, men makt hansara vaks stórliga alt eftir sum fráleidd undir krignum. Nú byrjaði hann eisini at fáast við uttanríkispolitikkinn — men hetta kom at verða bani hansara! Tí nú gjørdist ein samansverjing av aðalsmonnum, ið feldu tað sum eina takkargerð móti føðilandinum at beina fyrri «tí heilaga manninum». Leiðarin hjá teimum, var hin ríki fúrstin JUSSUPOV.

DJEVLIN, IÐ HEVÐI NIGGU LIV

Ein dagin bleiv Rasputin bjóðaður til veitslu hjá fúrstanum í slotti hansara í St Petersburg. Rasputin varð fórdur niður í ein kjall-

ara, ið var innrættaður sum ein salón. Her fekk hann fyrst te og kókur, sum innihildu drepandi eitru. Men Rasputin merkti tað als ikki. Hetta kundi Jussupov ikki skjilja, og so bjóðaði hann Rasputin eitruð vin — men heldur ikki hetta hevði nakra ávirkan. Hetta dæmdi onki Jussupov, og sostatt gav hann Rasputin vin við cyanalium i. (Cyanalium virkar drepandi eftir trimum sekundum!!)

Fyrst tá sýntist Rasputin at vera eitt sindur ússaligur. Knappliga tók Jussupov fram revolvara sín og skjeyt gestin hjá sær niður. Hann small til jarðar, og nú rópti Jussupov á felagar sínar, ið vóru í einum kamari yvir salónina. Men tá teir skuldu bera «líkið» burtur, reistist Rasputin við yvirmenniskjaligari megi og royndi at leypa á Jussupov, sum ræðsluslugin leyp aftur eftir hæl. Síðan grulvaði Rasputin móti útgongdini, og tað eydnaðist honum at sleppa útum, har ein annar av vinmonnum Jussupovs skjeyt fleiri skot í kroppin á honum. Hann bleiv nú borin oman í ein kjallara. Men mitt um náttina hoyrdu teir hann gera um seg harníðri. Tá teir komu har oman var hann sloppin út gjøgnum eitt vindeyga. Teir fylgdu blóðsporinum hjá honum gjøgnum kavan og funnu hann liggjandi

nakað burtur frá húsunum. So ballaðu teir hann inn í nokur teppir og tveittu hann inn í ein bil og koyrdu til eina brúgv sum gekk yvir Neva-ánnu. Har tveittu teir hann í.

Morgunin eftir varð líkið av Grigorij Rasputin funnið á einum ísflaka í ánnu. Tá líkið varð kannað, visti tað seg, at hann var DRUKNAÐUR!

HVAT HENDI SO AFTANÁ

Líkið varð jarðað í slottsgarðinum hjá zarinum, og bert zarfamljan var stódd við jarðarferðina. Zarenvæn kravdi, at Jussupov skuldi dømast at missa livið, men hann slapp við at verða burturvístur til eitt av góðum sínum. Undir revolutiónini flýggjaði hann við konu síni til USA. Tá kommunistarnir fingur valdið í Ruslandi, varð líkið av Rasputin grívið uppáttur og brent. Sögan um, hvussu tað gekst zarfamljunum undir revolutiónini vita øll.

Ongi vanlig fólk ynskja at drepa. Er tað okkurt, ein ikki dámar, eru aðrir vegir at fara, enn til morð. Men tað kann gevast dómi, har morð kunnu forsvarast. So sýntist at vera við Rasputin — ongin græt, tá hann varð myrður...

v. TORBEN KROGH

POUL ELVSTRØM ER BESTI ÍTRÓTTARMAÐURIN Í NORDAN- LONDUM Í ÁR

Men á einum máli um, at hann eigur at fáa norðurlandablaðmannasteypið.

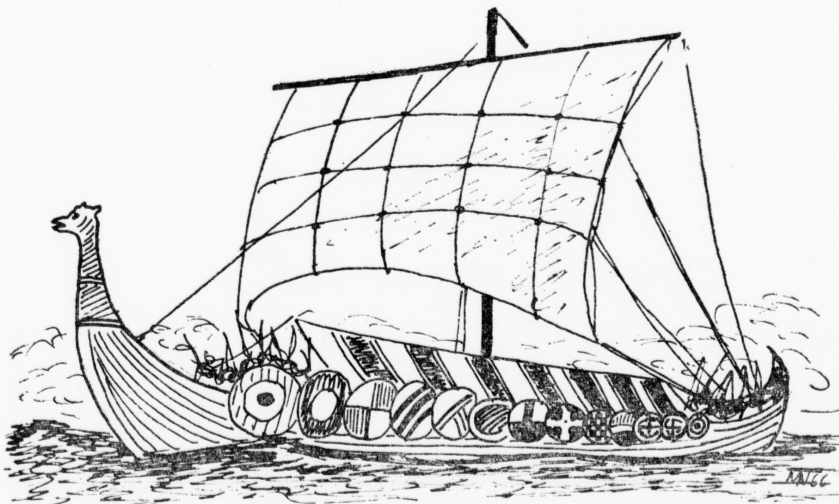
Fyri fyrstu fer er ein danskur ítróttarmaður einmælt vorðin valdur til at móttaka heiðursprisinn hjá ítróttarblaðmonnum í norðarlondum, sum í ár verður givin fyrri 4. ferð. Tað er siglisportsmaðurin Poul Elvstrøm, sum í 1966 ívar reusir vann heimsmeistaraskapin, nevnliga í 5,5 m seglbáti og í Star báti. — Elvstrøm hevur luttið í 4 olympiadam millum 1948 og 1960 og hann hevur vunnið 4 gullmedaljur í finnjojlu. Harumframt hevur hann vunnið eina rúgvu av Europa- og heimsmeistaraskapum.

NORDMAÐURIN GERMUND EGGEN NR. 2

Poul Elvstrøm fekk handað

steypið tann 22. desember meðan tað danska sjónvarpið var hjá. Tann nærmasti konkurrenturinn hjá honum var norðmaðurin Germund Eggen, sum vann heimsmeistaraskapin á skiðum fyrri 15 og 50 km renning og 4 ferðir 10 km stafett-skiðing.

Teir ið fyrr hava fingið steypið, eru Pentti Nikula, Finland (eks-heimsmeistari í stangalopi), Johnny Nilsson, Svøríki (gull við olympi-aduna í Innsbrúki 1964 uppá 1000 m á skoytum), og til Per Ivar Moe, Noreg, sum var heimsmeistari í skoyting 1965.

Vikingaskip

ugt, at hin føroyski báturinn er ein beinleiðis eftirfylgjari av vikingaskipinum. Bert vóru vikingaskipini væl størri. Viðvíkjandi hesum skipinum, vita vit væl meira um, enn um hini, sum vit fyrr hava sagt frá. Orsokin til hetta er, at

ið tit siggja her, er eitt skip av vanligari stódd. Menn hava funnið nógv skip, men tó ongantíð nakað skip so ógislga stórt, sum tað ið verður sagt frá um í kvæðinum um Ólav Tryggvason. Her sigst, at Ormurin Langi skuldi vera 120 ft. lang-

seg í Føroyum. Tað vóru slík skip, ið brendu saman í slagnum við Svolder ár 1000, og tað vóru slík skip, ið Leivur Høgni nýtti, tá hann kom til Vinland, ið visti seg at vera Amerika!

MANGT OG HVAT

ISBJARNIRNAR SKULU MARKAST

Hvussu nógvur isbjarnir finnast? Danir eru áhugaðir fyrri at fáa tað at vita. Tað sama eru russar, canadiar, norðmenn og amerikumen, men fyrribils kunnu menn bert gita.

Tað er tó ein møguleiki fyrri, at grøndiskir veiðumenn kunnu vera við til at geva svarið. Norskir zoologar hava í summar gjørt eina ferð til isbjarna-okini á Svalbard og merkt nakrar isbjarnar — helst fyrri fyrstu ferð í söguni. Roknað verður við, at hesir markaðu bjarnir fyrr ella seinni verða fangaðar í Grønlandi, tí vanlig er, at is-

bjarnirnar ferðast frá Svalbard og eystur eftir móti Grønlandi. Tí fara teir óivað onkuntíð seinni at vera millum tær 100 bjarnirnar, sum árliga verða dripnar í Eysturgrønlandi.

Í lotuni verður roknað við, at tað eru frá 8000 til 16000 dýr á polarokjunum, men hesi tol eru — sum sagt — bert gitan.

TANN SVOLTADA KONAN FRÁ GOTLANDI VIGAR NÚ 22 KG

Tann 74 ára gamla svenska kvinnan, sum fyrri kortum varð funnin (Framhald á 7. síðu)